

Tři výstavní pokojíky. Pro dítě, pro badatele a k meditaci

(Mladá fronta Dnes, 21.3.2015, Václav Hnátek)

Olomoucké muzeum umění v současnosti hýří všemi barvami.

Až do 26. července totiž bude hostit výstavu s poněkud neobvyklým názvem Aenigma a podtitulem Sto let antropozofického umění.

Aenigma je řecké slovo pro hádanku nebo záhadu. Antropozofie je ezoterická nauka, která nabízí mystický vhled do podstaty člověka. Založil ji rakouský filozof Rudolf Steiner (1861–1925).

Steiner svou myšlenku o propojení duchovního světa s pozemskou existencí člověka formoval před první světovou válkou. Mezníkem se stal rok 1913, kdy ve švýcarském Dornachu nedaleko Basileje vznikla umělecká kolonie a první z monumentálních staveb zvaných Goetheanum, ze kterých se potom vliv antropozofie šířil dál.

Opomíjení

Její ohlas lze vystopovat jak v díle řady umělců evropské meziválečné avantgardy, jako byli Piet Mondrian nebo Vasilij Kandinskij, tak i v konceptuálních projektech umělců druhé poloviny 20. století, kam patří třeba Joseph Beuys nebo i Karel Malich.

Co bylo doposud opomíjené, je tvorba hlavních představitelů antropozofie, kteří spolupracovali přímo se Steinerem. A právě na ně se zaměřuje olomoucká výstava, která vznikla ve spolupráci s Muzeem umění Moritzburg v německém městě Halle.

Waldorfská škola

To, co návštěvníci Trojlodí v Muzeu umění uvidí, nejsou tedy jen docela líbivé obrázky. Projekt se pokouší lehce přehlížený fenomén nahlédnout v celoevropském kontextu. Mapuje jeho specifika i dění v dalších antropozofických centrech, která postupně vznikala, v širších souvislostech historického rámce umělecké moderny, a to v chronologickém rozpětí od položení základního kamene prvního Goetheana v roce 1913 až po současnost. Mimochodem, právě z iniciativy Rudolfa Steinera a ředitele tabákové firmy WaldorfAstoria Emila Molta vznikla například v roce 1919 ve Stuttgartu první alternativní waldorfská škola. V této škole během hodin reformované umělecké, dílenské a ruční výuky začaly vznikat typické waldorfské produkty a od roku 1926 byly zhotovovány sériově a distribuovaly se do celého světa. Podle návrhu soudobého architekta, designéra a sochaře Christiana Hitche z Dornachu jsou do výstavy vkomponovány například tři "obytné výstavní prostory" – dětský (pedagogický) pokoj, obytný pokoj (pokoj duchovního badatele) a meditační místnost jako ukázky specifického životního stylu vycházejícího z duchovně orientované filozofie života.